

Preek 7 december 2025, Tweede advent
Voortzetting en dankzegging Heilig Avondmaal
HWS Ontmoetingskerk
Lucas 1:67-80

Gemeente van Jezus Christus,

De engel Gabriël had tegen Zacharias verteld dat hij een zoon zou krijgen. Een groot profeet die de mensen klaar zou maken voor de komst van de Heer. Het is een geweldige voorzegging. Maar de priester, in het heilige in de tempel, gelooft de woorden van de engel niet. Als gevolg daarvan kon Zacharias niet spreken tot de dag dat de baby geboren zou zijn.

Een maandenlang stilzwijgen... Dan wordt de jongen geboren. Hij moet Johannes heten, dat had de engel gezegd. Elisabet vertelt de naam Johannes. Maar de mensen vinden het vreemd. Niemand in de familie heet zo... Zacharias bevestigt het door te schrijven op een schrijftablet. En dan lezen we: 'En meteen werd zijn tong losgemaakt en zijn mond geopend, en hij begon te spreken en God te loven.' Na maanden stilte... Meteen God loven. De mensen zijn verbaasd. Het verhaal verspreidt zich en ze beginnen zich af te vragen hoe het verder zal gaan met dit kind.

En, als antwoord op deze vraag, klinkt het zogenoemde loflied van Zacharias. Het is een profetie. Poëtisch uitgesproken, een loflied... Het lied bestaat uit twee gedeelten. Het eerste deel is meer algemeen, het tweede deel is meer gericht op het kind, op Johannes. De voorloper van de Messias.

Dat eerste deel is gericht op God. En in het kort wordt benoemd dat God trouw is en doet wat Hij belooft. Het gaat over Abraham, over David. Geloofshelden van lang daarvoor. En het gaat over bevrijding, over redding, God dienen. Prachtige beloftes uit het Oude Testament, en nu hier opnieuw herhaald...

Het geeft wel aan dat het iets is van de lange adem. Bij Abraham is het al beloofd... Vele eeuwen daarvoor... En natuurlijk sindsdien is God zijn weg gegaan met het volk Israël... Maar het is inmiddels ook al eeuwen geleden sinds de laatste profeet. Je zou ongeduldig kunnen worden... Misschien zelf kunnen twijfelen over God... Zeker als je kijkt naar de situatie, met de Romeinse bezetter die het volk overheerst... Waar blijft God? Een vraag die wij misschien ons ook wel eens afvragen: Waar blijft Jezus? Wanneer komt Hij terug...

Geloven is ook wachten op God... Geduldig zijn... Vertrouwen op Zijn trouw, dat Hij zal doen wat Hij heeft beloofd... En dan is het opeens zo ver! En daar gaat het in het tweede deel van het loflied over.

Zacharias zoomt in. Van Gods grote daden naar dit ene kleine kind in zijn armen. Niet langer wordt God aangesproken in het lied, maar het pasgeboren kind Johannes. Profeet van de Allerhoogste. Die voor de Heer zal uitgaan om de weg voor Hem gereed te maken. Die het volk hun redding bekend zal maken door de vergeving van zonden. En dan de prachtige slotwoorden van het lied: 'Dankzij de liefdevolle barmhartigheid van onze God zal het stralende licht uit de hemel zich over ons ontfermen en schijnen over allen die in duisternis verkeren, in de schaduw van de dood, zodat we onze voeten kunnen zetten op de weg van de vrede.'

Over allen die in duisternis verkeren... Het Griekse woord voor verkeren kan op verschillende manieren vertaald worden, maar het Grieks bevat beide betekenissen. De Herziene Statenvertaling kiest voor gezeten... Zitten in de duisternis... Dat is kenmerkend voor de duisternis. Je ziet niet waar je heen kan lopen en dus blijf je zitten. Je zit vast... Dat klinkt ook door bij de andere mogelijke vertaalkeuze. De NBV21 kiest voor

verkeren, verblijven... Wonen kunnen je bijna zeggen. Je verkeert in de duisternis want er is geen andere mogelijkheid. Je hele leven wordt er door getekend.

Wat voor duisternis is het? Zacharias heeft het over de schaduw van de dood. Dat is toch wel één van de meest kenmerkende dingen van het menselijk leven... De dood... De dood die verscheurt... Mensen van elkaar scheidt, pijn en verdriet teweeg brengt... Krachtig beeld... De dood is de duisternis, en in zijn schaduw leven wij... Leven wij... Wetende dat het op een dag over zal zijn... De wetenschap van de komende dood, ook als je er minder mee bezig bent, doet wat met je... Je weet: alles is tijdelijk, eindig, het vergaat... Zo is het menselijk leven... En zo wordt het menselijk leven getekend door rouw, angst, machteloosheid, gemis...

Maar dan schijnt er licht over ons, wij die in duisternis leven... Een stralend licht. Dankzij de liefdevolle barmhartigheid van God. Het schijnt over ons. Het is dus niet iets wat wij zelf bereiken. Wat wij zelf kunnen. Het wordt ons gegeven... Door God... 'zodat we onze voeten kunnen zetten op de weg van de vrede.' In de duisternis kun je niet wandelen. Maar in het licht... Dan zie je alles... Dan zie je waar je je voeten zet... En hier is dat op de weg van de vrede...

Vrede is Bijbels gesproken meer dan alleen het zwijgen van wapens. Vrede is sjaaloom... Een volmaakte situatie waarin mensen in liefde met elkaar samenleven. Op deze plek betekent dat zelfs eeuwige vrede... Want waar de schaduw van de dood verdwijnt door het licht, is ook de dood er niet meer... Wat blijft is leven... Leven in het licht... leven in de vrede... Met elkaar, en met God...

Het loflied van Zacharias is een profetie... Sindsdien is er veel gebeurd. Johannes de doper, de zoon van Zacharias, heeft de weg gereed gemaakt voor Jezus... Hij die gekomen is... Hij die geleefd heeft, gestorven is, is opgestaan uit de dood. Door Hem heen is de schaduw van de dood, de duisternis verdreven. Christus is het licht...

En wij... Wij leven tussen twee werelden... Wij leven in de schaduw van de dood... De scheiding makende dood... Maar tegelijkertijd mogen wij door het geloof bij Jezus horen. Licht van de wereld. Hij verdrijft de duisternis. Wat is sterker? Licht of duisternis? Het licht zal overwinnen. In onze dood overwint het licht... En wanneer Jezus terugkomt verdwijnt de dood, zal niet meer bestaan. Dan kunnen we met Paulus zeggen: 'De dood is verslonden en overwonnen. Dood, waar is je overwinning? Dood, waar is je angel?' Jezus overwint.

Dit is de profetie van Zacharias. Het is een loflied. Het is een zekere toekomst. Het vraagt om geduld. Maar de toekomst is zeker. Het licht van Christus wint van de duisternis. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410